

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	AFDELING	PORT. HOUDER
3981589	Gerrit-Jan Eeftink Pim Hillebrink	Griffie CS	Sander Schelberg
ONDERWERP			
3981589 - Actualisatie Verordening op de Ambtelijke Bijstand			

BESLUIT

1. De verordening op de Ambtelijke Bijstand 2026 vast te stellen.

INLEIDING

De huidige verordening op de ambtelijke bijstand van Hengelo is vastgesteld in 2006. Er is daarom aanleiding deze verordening te herzien, bijvoorbeeld door de inwerkingtreding van de Woo. Hierbij is gebruik gemaakt van de Modelverordening Ambtelijke bijstand van de VNG uit 2019.

ARGUMENTEN

1.1 De verordening op de ambtelijke bijstand is de lokale invulling van het bepaalde in artikel 33 van de Gemeentewet.

Op grond van artikel 33, eerste lid, Gemeentewet hebben de raad en de raadsleden afzonderlijk recht op ambtelijke bijstand. Het gaat dan om ambtelijke bijstand buiten de ondersteuning door de griffier. Een raadslid kan de bij de griffier terecht met verzoeken om informatie en om bijstand. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verstrekken van informatie die bij de griffie bekend kan zijn, en om bijstand in de vorm van ondersteuning bij de redactie van moties en amendementen of om hulp bij initiatiefvoorstellen. Als het raadslid echter behoefte heeft aan meer specialistische of meer diepgaande inhoudelijke ondersteuning kan het raadslid een beroep doen op ambtelijke ondersteuning, oftewel ambtelijke bijstand. Deze verordening voorziet in de procedureregels die nodig zijn om de verstrekking van informatie en ook de verlening van ambtelijke bijstand in goede banen te leiden.

1.2 De basisuitgangspunten zijn ongewijzigd gebleven.

Er is geen aanleiding tot fundamentele aanpassing. Wel zijn de gebruikte begripsomschrijvingen (artikel 1, definities) in de huidige verordening duidelijker geformuleerd en in de nieuwe verordening beter beschreven. Ook zijn de rollen van de griffier, secretaris en de burgemeester geactualiseerd. Dit heeft tot gevolg dat de formuleringen van de daaropvolgende artikelen 2 tot en met 5 ook zijn herzien en duidelijker zijn geformuleerd.

In artikel 3 van de oude verordening was nog een lid opgenomen dat bepaalde informatie op grond van een belang vermeld in de Wet openbaarheid van bestuur niet mocht worden verstrekt, omdat het college op die informatie geheimhouding heeft opgelegd. De wet openbaarheid van bestuur is inmiddels opgevolgd door de Wet open overheid (hierna: Woo). Een vergelijkbaar lid uit de oude verordening is in de nieuwe verordening niet meer opgenomen, omdat per 1 januari 2023 de geheimhoudingsbepalingen van de Gemeentewet zijn gewijzigd. Uit de passieve informatieplicht die het college naar de raad toe heeft – zie artikel 169, lid 3, Gemeentewet en artikel 5.1 Woo - volgt dat vrijwel alle door een raadslid opgevraagde informatie moet worden verstrekt, al dan niet onder geheimhouding.

De procedureregels van artikel 2 van de verordening 2006 over het vertrekken van informatie door het ambtelijk apparaat waren wat laagdrempeliger geformuleerd dan in de Modelverordening uit 2019. Geadviseerd wordt om de oude formulering te handhaven, zodat verzoeken om informatie die in de regel lichte verzoeken zijn, niet steeds via de griffier en de secretaris hoeven te lopen.

De procedure als beschreven in artikel 6 van de nieuwe verordening, geschil over verleende ambtelijke bijstand, is beter omschreven. De burgemeester zal wel gehoor geven aan een verzoek van een raadslid om overleg over de aan hem verleende ambtelijke bijstand, maar hij heeft geen beslissingsbevoegdheid, omdat hij heeft geen bevoegdheden in de aansturing van de ambtelijke dienst heeft.

Fractievertegenwoordigers kunnen met de inwerkingtreding van de nieuwe verordening ook een beroep doen op deze verordening, vanuit ons streven om fractievertegenwoordigers waar mogelijk gelijk te schakelen met raadsleden.

In de bijlage met de vergelijking van de oude (2006) en de nieuwe (2026) verordening zijn de meest in het oog springende wijzigingen opgenomen.

KANTTEKENINGEN

Geen

VERVOLG

Juridische zaken

De verordening dient na vaststelling door de raad bekend te worden gemaakt in het gemeentebblad voordat deze in werking kan treden.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Verordening op de Ambtelijke Bijstand 2026, inclusief toelichting

Bijlage 2: Vergelijking oude en nieuwe verordening

RAADSBESLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
3981589	Hillebrink, Pim	CS	Sander Schelberg
ONDERWERP			
3981589 - Actualisatie Verordening op de Ambtelijke Bijstand			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGLO BESLUIT:

De verordening op de Ambtelijke Bijstand 2026 vast te stellen.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

De geldende verordening op de ambtelijke bijstand van Hengelo is vastgesteld 2006. De verordening is licht bijgesteld, bijvoorbeeld ten aanzien van de begripsomschrijving en de bepalingen van de Wet open overheid. Er is hierbij gebruik gemaakt van de Modelverordening Ambtelijke bijstand van de VNG.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGLO,

DATUM

De griffier

De voorzitter

Februari 2026

De raad van de gemeente Hengelo;
Gelet op artikel 33, derde lid, van de Gemeentewet;
Besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de ambtelijke bijstand Hengelo 2026

Paragraaf I. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

1. In deze verordening wordt verstaan onder:
  - a. ambtelijke bijstand: bijstand verleend door onder het gezag van het college werkzame ambtenaren;
  - b. bijstand: ondersteuning bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties of andere ondersteuning niet zijnde een verzoek om informatie;
  - c. raadslid: leden van de raad als bedoeld in artikel 7 Gemeentewet;
  - d. fractievertegenwoordiger: een fractievertegenwoordiger als bedoeld in artikel 6a van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en politieke markt van de gemeente Hengelo;
  - e. college: het college van burgemeester en wethouders als bedoeld in artikel 34 Gemeentewet
  - f. secretaris: de secretaris als bedoeld in artikel 100 Gemeentewet;
  - g. griffier: de griffier als bedoeld in artikel 100 Gemeentewet.

Paragraaf II. Verzoeken om informatie of bijstand

Artikel 2. Verzoek om informatie

1. Een raadslid c.q. fractievertegenwoordiger kan de griffier verzoeken om feitelijke (technische) informatie van geringe omvang of om inzage in of afschrift van bij de raad, college of burgemeester berustende schriftelijke stukken en ander materiaal dat gegevens bevat.
2. Indien het verzoek om informatie aan de griffier wordt gericht en de griffier kan die informatie niet verstrekken, wendt de griffier zich met dat verzoek tot een ambtenaar of verwijst het raadslid c.q. fractievertegenwoordiger door naar een ambtenaar.
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste en tweede lid kan een raadslid c.q. fractievertegenwoordiger zich voor het verkrijgen van de feitelijke informatie ook rechtstreeks en zonder tussenkomst van de griffier tot de behandelend ambtenaar wenden.
4. Een ambtenaar verstrekt de gevraagde informatie, onder de voorwaarden dat:
  - a. Het verzoek geen betrekking heeft op informatie, neergelegd in documenten ten aanzien waarvan het college op grond van een belang, vermeld in artikel 5.1 Wet open overheid, geheimhouding heeft opgelegd dan wel een aldaar vermeld belang zich tegen openbaarmaking verzet;
  - b. het verstrekken van de gevraagde informatie geen dusdanig groot beslag legt op de ambtelijke capaciteit dat de uitvoering van de aan de ambtelijke organisatie opgedragen werkzaamheden in het gedrang komt.
5. Indien de ambtenaar twijfelt of het verzoek betrekking heeft op informatie bedoeld onder het eerste lid of dat zich een uitzondering voordat als bedoeld in het vierde lid, stelt hij de secretaris daarvan in kennis. De secretaris beslist.

Artikel 3. Verzoek om bijstand

1. Een raadslid c.q. fractievertegenwoordiger kan de griffier verzoeken om bijstand.
2. De verzochte bijstand wordt zo spoedig mogelijk verleend, voor zover dit naar het oordeel van de griffier in redelijkheid kan worden geleverd. Als de griffier de verzochte bijstand niet kan verlenen, verzoekt hij de secretaris om een of meer ambtenaren aan te wijzen die ambtelijke bijstand verlenen.
3. De secretaris weigert het verzoek om ambtelijke bijstand als:
  - a. naar zijn oordeel niet aannemelijk is gemaakt dat de ambtelijke bijstand betrekking heeft op raadswerkzaamheden, of;

- b. dit naar zijn oordeel het belang van de gemeente kan schaden, of;
  - c. Het verlenen van de verzochte ambtelijke bijstand naar zijn oordeel in redelijkheid niet kan worden gevegd.
4. Als de secretaris het verzoek om ambtelijke bijstand weigert, deelt hij dit met redenen omkleed mee aan de griffier en aan het raadslid c.q. fractievertegenwoordiger door wie het verzoek is ingediend. De griffier of het raadslid kan de burgemeester verzoeken met de griffier en de secretaris en zo nodig het raadslid c.q. fractievertegenwoordiger in overleg te treden over het alsnog laten verlenen van de ambtelijke bijstand. De burgemeester geeft zo spoedig mogelijk gehoor aan dit verzoek.

Artikel 4. Geschil over verleende ambtelijke bijstand

1. Een raadslid c.q. fractievertegenwoordiger die niet tevreden is over de aan hem verleende ambtelijke bijstand, kan de griffier verzoeken hierover in overleg te treden met de secretaris.
2. Als overleg met de secretaris niet leidt tot een ook voor het raadslid c.q. fractievertegenwoordiger bevredigende oplossing, kan deze de burgemeester verzoeken met de griffier en de secretaris en zo nodig het raadslid c.q. fractievertegenwoordiger in overleg te treden over de aan hem verleende ambtelijke bijstand. De burgemeester geeft zo spoedig mogelijk gehoor aan dit verzoek.

Artikel 5. Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand

Als het college of één of meer leden van het college informatie wensen over een verzoek om ambtelijke bijstand of over de inhoud van verleende ambtelijke bijstand, wenden zij zich daartoe rechtstreeks tot het betrokken raadslid c.q. fractievertegenwoordiger.

Paragraaf III. Slotbepalingen

Artikel 6. Intrekken oude verordening en overgangsrecht

De 'Verordening ambtelijke bijstand 2006,' vastgesteld op 3 oktober 2006, wordt ingetrokken op het moment van inwerkingtreding van de Verordening ambtelijke bijstand 2026.

Artikel 7. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op **XX (datum bekendmaking)**.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening ambtelijke bijstand Hengelo 2026

Ondertekening

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Hengelo in de openbare vergadering van **xx februari 2026**

de griffier

de voorzitter

Toelichting

Algemeen

Artikel 33, eerste lid, van de Gemeentewet (hierna: wet) bepaalt dat de raad en elk van zijn leden recht hebben op ambtelijke bijstand. Met betrekking tot de ambtelijke bijstand moet de raad een verordening vaststellen die ten aanzien van de ondersteuning regels bevat (derde lid).

De formulering van artikel 33 van de wet laat buiten twijfel dat ook individuele raadsleden, recht hebben op ambtelijke bijstand. Op deze verordening kan dus door alle raadsleden een beroep worden gedaan. En aangezien wij fractievertegenwoordigers in hun mogelijkheden zoveel mogelijk willen gelijk schakelen aan de raadsleden kunnen fractievertegenwoordigers ook een beroep doen op deze verordening.

In deze verordening vervult de griffier een belangrijke rol. De hoofdverantwoordelijkheid van de griffier is de ondersteuning van de raad; de griffier is onder andere het eerste aanspreekpunt als het gaat om verzoeken om informatie en bijstand. Een nadere omschrijving van en toelichting op de taken van de griffier is vastgelegd in de ambtsinstructie van de griffier. De griffiemedewerkers (adjunct-griffiers en griffiemedewerker) vallen onder het gezag van de griffier.

Dat de raad over een griffier met griffie beschikt die bijstand kan verlenen, betekent niet dat er geen behoefte is aan ambtelijke bijstand door de reguliere ambtelijke organisatie. De griffie is, in vergelijking met de reguliere organisatie, beperkt in omvang. Voor specialistische hulp op het gebied van het maken van amendementen, moties en regelingen zal in bepaalde gevallen een beroep op deze organisatie dan ook nodig zijn. Dit geldt ook voor specifieke informatie die alleen bij de reguliere ambtelijke organisatie beschikbaar is.

Omdat de griffier geen zeggenschap heeft over de reguliere ambtelijke organisatie zal daarom de secretaris in dergelijke gevallen de ambtenaar die de ambtelijke bijstand verleent moeten aanwijzen. Daarom zijn bepaalde aspecten van de rol van de secretaris in deze verordening nader uitgewerkt. Dat is van belang om de rol van de secretaris op een juiste wijze vorm te geven vanwege de sinds de invoering van het dualisme aanwezige splitsing tussen griffie en reguliere ambtelijke organisatie.

Artikelsgewijze toelichting 2026:

In deze artikelsgewijze toelichting worden enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven behandeld.

Artikel 1. Definities

In dit artikel worden definities gegeven van enkele begrippen die in de verordening voorkomen en die verduidelijking behoeven omdat de betekenis niet per se voor zich spreekt. Door hierna te bespreken tekstuele wijzigingen in andere artikelen van de verordening, bevat de nieuwe verordening minder definities dan voorheen.

Om het noodzakelijke onderscheid te kunnen blijven maken tussen de ondersteuning die verleend wordt door ambtenaren van de griffie en ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie, wordt in artikel 1 nu duidelijk gemaakt dat de term 'bijstand' ziet op het verlenen van ondersteuning bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties of andere ondersteuning niet zijnde een verzoek om informatie. De term 'ambtelijke bijstand' is voorbehouden voor gevallen waarin deze ondersteuning door ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie verleend wordt.

Fractievertegenwoordigers kunnen ook een beroep doen op deze verordening.

Artikel 2. Verzoek om informatie

Raadsleden die feitelijke informatie van geringe omvang nodig hebben of inzage of afschrift van bij de raad, burgemeester en wethouders of de burgemeester berustende schriftelijke stukken, hoeven zich niet via de formele weg van artikel 169, tweede en volgende lid, van de Gemeentewet tot het college te richten. In dit artikel is bepaald dat zij hun verzoek aan de griffier kunnen richten.

Een raadslid kan in Hengelo zich met een verzoek om informatie te wenden tot de griffier danwel rechtstreeks tot de behandelend ambtenaar. De griffier kan een van een raadslid ontvangen verzoek om informatie door de griffie zelf behandelen, danwel neerleggen bij een ambtenaar van de reguliere ambtelijke organisatie. Artikel 2 van de verordening ambtelijke bijstand 2006 van Hengelo is hier overgenomen. Een en ander is laagdrempeliger geformuleerd dan de VNG in haar Modelverordening adviseert. Onze formulering maakt dat niet alle verzoeken om informatie via de griffier en de secretaris hoeven te lopen: het gaat hier immers in de regel om verzoeken om informatie, zijnde in principe lichte verzoeken, waarvoor tussenkomst van griffier en secretaris niet noodzakelijk is. De bruikbaarheid en de goede werking van dit artikel heeft zich de afgelopen jaren ook bewezen.

Verzoeken die betrekking hebben op documenten waarop al dan niet geheimhouding rust, worden eveneens aan de griffier gericht. Daarbij zij er volledigheidshalve op gewezen dat de griffier een opgelegde geheimhouding in acht moet nemen. Als een raadslid geheime stukken opvraagt die alleen mogen worden ingezien, moet de griffier het verzoek van het raadslid doorgeleiden naar het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd.

De griffier (of één van de griffiemedewerkers) verstrekt de informatie zo spoedig mogelijk. Als de griffier niet in staat is om volledig tegemoet te komen aan het verzoek, kan hij de secretaris vragen of de reguliere ambtelijke organisatie de informatie kan leveren. Het is in lijn met de onderlinge taakverdeling dat de griffier het aanspreekpunt en de aangewezen persoon is om de voortgang in het proces te bewaken.

Artikel 3 Verzoek om bijstand

Ook verzoeken om bijstand moeten aan de griffier gericht worden. Als de griffier of de griffiemedewerkers de verzochte bijstand niet kunnen leveren, verzoekt de griffier de secretaris om inzet van ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie. Het is aan de secretaris om te beoordelen of een van de in het derde lid genoemde 'weigeringsgronden' voor het door ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie verlenen van ambtelijke bijstand zich voordoet. Overigens ligt het bij een conflict over het al dan niet verlenen van ambtelijke bijstand in de rede dat de burgemeester, als voorzitter van de raad en het college, hierover overleg voert met de secretaris, de griffier en indien nodig ook het betrokken raadslid (vierde lid).

Artikel 4 Geschil over verleende ambtelijke bijstand

Net als bij de weigering om ambtelijke bijstand door ambtenaren vanuit de reguliere ambtelijke organisatie te verlenen, kan de burgemeester ook een rol vervullen als een raadslid niet tevreden

is over de door een ambtenaar van de reguliere ambtelijke organisatie verleende ambtelijke bijstand. Als er een conflictsituatie ontstaat of dreigt te ontstaan zal de burgemeester ook hier een bemiddelende rol kunnen spelen (tweede lid). De positie van de burgemeester maakt hem bij uitstek geschikt voor deze taak als bruggenbouwer.

Artikel 5 Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand

Dit artikel treft een voorziening om de ambtenaar die ambtelijke bijstand aan een raadslid verleent, te beschermen. Het artikel voorkomt dat de betreffende ambtenaar in een spagaat tussen raad en college terecht komt. Als een raadslid om ambtelijke bijstand verzoekt, moet hij ervan uit kunnen gaan dat de ambtenaar bij het verrichten van die werkzaamheden onafhankelijk opereert van het college. Om te verzekeren dat een ambtenaar niet door collegeleden onder druk wordt gezet om toch inlichtingen te verschaffen over het verzoek van een raadslid, is bepaald dat collegeleden zich voor informatie direct tot het betrokken raadslid wenden en niet tot de behandelend ambtenaar. Dit biedt bovendien een extra waarborg voor de onafhankelijke behandeling van een verzoek om ambtelijke bijstand.

De ambtenaar die ambtelijke bijstand verleent blijft echter wel onderdeel van de reguliere ambtelijke organisatie. Het verlenen van ambtelijke bijstand hoort tot de normale uitoefening van zijn taak. Als hij of zij dit gedeelte van zijn taak niet goed uitoefent, behoudt het college dus de mogelijkheid om de ambtenaar hierop via de gemeentesecretaris aan te spreken. Dit impliceert wél dat het college via de secretaris op de hoogte moet c.q. mag zijn van het onderwerp van het verzoek zelf, anders zou het college ook het raadslid niet kunnen benaderen over de inhoud en over de strekking van het verzoek.

Artikel 6 en 7

Deze artikelen behoeven geen toelichting.

Vergelijking Verordening Ambtelijke Bijstand Hengelo 2006 vs. 2026

Deze tabel vergelijkt de bepalingen uit de nieuwe conceptverordening van januari 2026 met de geldende verordening uit 2006.

Onderdeel	Verordening 2006	Verordening 2026	Toelichting op verschil
Definitie 'bijstand'	Bijstand omvat zowel informatie als ondersteuning	Bijstand is alleen ondersteuning, niet zijnde informatie	In Verordening 2026 wordt duidelijker onderscheid gemaakt tussen 'informatie' en 'bijstand'
Fractievertegenwoordigers	Niet expliciet genoemd	Wel expliciet opgenomen	Nieuwe-verordening breidt het recht op bijstand uit naar fractie-vertegenwoordigers
Verzoek om informatie	Via griffier of rechtstreeks naar ambtenaar	Via griffier of rechtstreeks naar ambtenaar	Gelijk gebleven, maar anders geformuleerd
Voorwaarden informatieverstrekking	Verwijzing naar artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur (geheimhouding)	Verwijzing naar artikel 5.1 van de Wet open overheid (geheimhouding)	Wettelijke grondslag gewijzigd
Verzoek om bijstand	Via griffier, eventueel via secretaris	Via griffier, eventueel via secretaris	Gelijk gebleven, maar in 2026 meer nadruk op redelijkheid en spoedige afhandeling
Weigeringsgronden bijstand	Aannemelijkheid, gemeentebelang, ambtelijke capaciteit	Zelfde gronden, maar explicieter en met mogelijkheid tot overleg met burgemeester	In 2026 is de procedure bij weigering uitgebreider en transparanter
Geschillenregeling	Burgemeester beslist bij conflict	Burgemeester treedt in overleg, bemiddelend	In 2026 meer nadruk op overleg en bemiddeling
Informatie aan college over bijstand	Collegeleden worden geïnformeerd via de secretaris	Bepaling is vervallen in de nieuwe verordening	De Verordening 2026 versterkt onafhankelijkheid van ambtenaar en raadslid
Geheimhouding	Raadslid kan geheimhouding opleggen WOB	Niet expliciet opgenomen Woo	Mogelijk impliciet meegenomen in 2026, maar niet als afzonderlijk artikel